

V Bruseli 17. novembra 2020
(OR. en)

12957/20

SAN 406
DEVGEN 165
ONU 71
COVID-19 22

VÝSLEDOK ROKOVANIA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Delegácie
Č. predch. dok.:	12276/20 SAN 378 DEVGEN 144 ONU 61
Predmet:	Úloha EÚ pri posilňovaní Svetovej zdravotníckej organizácie – závery Rady a zástupcov vlád členských štátov (6. novembra 2020)

V prílohe delegáciám predkladáme závery Rady a zástupcov vlád členských štátov o úlohe EÚ pri posilňovaní Svetovej zdravotníckej organizácie, schválené prostredníctvom písomného postupu dokončeného 6. novembra 2020.

Závery Rady a zástupcov vlád členských štátov o úlohe EÚ pri posilňovaní Svetovej zdravotníckej organizácie

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ RADY,

1. UZNÁVAJÚ, že pandémia COVID-19 a jej zdravotné, sociálne a hospodárske dôsledky ešte viac zdôraznili, že okrem iného existuje potreba silnej celosvetovej mnohostrannej spolupráce, silných globálnych zdravotníckych kapacít a globálnej reakcie na výzvy v oblasti zdravia. Svetová zdravotnícka organizácia (WHO) na základe svojho mandátu zohráva ústrednú úlohu ako vedúci a koordinačný orgán pri riešení globálnych výziev v oblasti zdravia vrátane pripravenosti na epidémie, ich prevencie a odhaľovania a reakcie na ne.
2. UZNÁVAJÚ úlohu, ktorú WHO zohráva ako sekretariát koordinačného centra Akcelerátor prístupu k nástrojom proti COVID-19 (ACT).
3. UZNÁVAJÚ ĎALEJ, že hoci má WHO široký mandát, najnovšie pandémie ukázali, že očakávania medzinárodného spoločenstva sa síce líšia v závislosti od vnútroštátnych okolností, ale vo všeobecnosti presahujú súčasné kapacity WHO a jej schopnosť podporovať členské štáty pri rozvoji silných a odolných zdravotných systémov, ktoré poskytujú vysokokvalitné služby ľuďom v núdzi, pričom nikoho neopomínajú, a to ani počas pandémie.
4. ZDÔRAZŇUJÚ úlohu WHO pri poskytovaní podpory, vrátane núdzovej a technickej podpory, najzraniteľnejším krajinám.

5. PRIPOMÍNajú, že preskúmania a hodnotenia v nadväznosti na epidémiu ťažkého akútneho respiračného syndrómu (SARS-CoV), pandémie chrípky H1N1 a vypuknutie epidémie eboly v západnej Afrike poukázali na nedostatky v globálnej kapacite pripraviť sa na epidémie a reagovať na ne, pričom na základe týchto preskúmaní a hodnotení sa predložili početné konkrétne odporúčania na riešenie uvedených nedostatkov. Tieto odporúčania do určitej miery viedli k chvályhodným opatreniam, ako bola revízia medzinárodných zdravotných predpisov (MZP) v roku 2005 a zriadenie programu WHO pre stav zdravotnej núdze a nezávislého dozorného a poradného výboru pre program WHO pre stav zdravotnej núdze (IOAC) po uvedenom vypuknutí epidémie eboly.
6. BERÚ NA VEDOMIE výzvy, okrem iného z hľadiska transparentnosti, synergií, financovania a zodpovednosti, ktorým WHO čelí v súčasnej geopolitickej situácii, a odporúčania obsiahnuté v preskúmaniach a hodnoteniach vykonaných v posledných rokoch, ako aj prebiehajúce preskúmania a hodnotenia s cieľom nájsť riešenia týchto výziev. TAKISTO BERÚ NA VEDOMIE pokračujúce úsilie o transformáciu organizácie prostredníctvom „Programu transformácie WHO“ a „cieľov pre trikrát miliardu“ v 13. všeobecnom pracovnom programe WHO.
7. PRIPOMÍNajú koordinačnú a vedúcu úlohu EÚ a jej členských štátov pri iniciovaní rezolúcie WHO WHA73.1 z 19. mája 2020 o reakcii na COVID-19 a rokovaní o nej.
8. VYJADRUJÚ svoju podporu procesu hodnotenia, ktorý iniciovala WHO, VÍTAJÚ zriadenie nezávislej skupiny pre pripravenosť a reakciu na pandémiu (IPPR) a VYZDVIHujú potrebu jej neustrannosti, nezávislosti a komplexnosti, ako aj čo najvyššej kvality jej práce.

9. VÍTAJÚ, že WHO zvolá revízny výbor pre fungovanie medzinárodných zdravotných predpisov (revízny výbor MZP) a jeho spoluprácu s IOAC, IPPR a inými príslušnými orgánmi, pričom zdôrazňujú, že je dôležité, aby sa táto práca dopĺňala a zosúladiť s existujúcimi a prebiehajúcimi iniciatívami. PRIPOMÍNajú rezolúciu s názvom „Posilnenie pripravenosti na núdzové situácie ohrozenia zdravia: vykonávanie medzinárodných zdravotných predpisov (2005)“, ktorú prijala Riadiaca rada na svojom 146. zasadnutí (EB146.R10), A BERÚ NA VEDOMIE odporúčania Rady pre monitorovanie globálnej pripravenosti týkajúce sa posilnenia globálnej pripravenosti a reakcie.
10. ZDÔRAZŇUJÚ v tomto kontexte reformy význam prístupu „jedno zdravie“ pre prevenciu a riešenie núdzových situácií v oblasti zdravia a podporujú úvahy o inštitucionálnom a organizačnom ukotvení prístupu „jedno zdravie“ na celosvetovej úrovni.

NA ZÁKLADE TÝCHTO SKUTOČNOSTÍ RADA EURÓPSKEJ ÚNIE A ZÁSTUPCOVIA VLÁD ČLENSKÝCH ŠTÁTOV, KTORÍ SA ZIŠLI NA ZASADNUTÍ RADY,

11. SA ZAVÄZUJÚ ZABEZPEČIŤ, aby EÚ a jej členské štáty na základe svojho záväzku k multilateralizmu naďalej zohrávali vedúcu úlohu v oblasti celosvetového zdravia, a SÚ ODHODLANÍ zabezpečiť koordinačnú, proaktívnu a vedúcu úlohu v inkluzívnom procese zameranom na posilnenie celosvetovej zdravotnej bezpečnosti a Svetovej zdravotníckej organizácie, najmä jej schopnosť pripravenosti a reakcie na núdzové situácie v oblasti zdravia, a preskúmať budúce výsledky IPPR, revízneho výboru MZP a IOAC s cieľom premietnuť ich do opatrení, ako aj podporiť členské štáty WHO pri posilňovaní systémov verejného zdravia a politik v oblasti verejného zdravia. V tejto súvislosti je dôležitý intenzívny a nepretržitý dialóg s členskými štátmi WHO.
12. DOSPELI K ZÁVERU, že je potrebné riešiť rozdiely medzi očakávaniami členských štátov WHO vo vzťahu k tejto organizácii a jej kapacitám, pričom uznávajú rôzne vnútroštátne súvislosti, a BUDÚ NAĎALEJ AKTÍVNE PÔSOBIŤ s ostatnými členskými štátmi WHO v riadiacich orgánoch tejto organizácie s cieľom podporiť vhodné opatrenia na čo najlepší ďalší postup.

13. UZNÁVAJÚ, že riešením výziev, ktorým WHO v súčasnosti čelí, okrem iného z hľadiska transparentnosti, synergií, predvídateľného a udržateľného financovania a zodpovednosti, ako aj výziev súvisiacich s reakciou na súčasnú pandémiu a rozdielom medzi očakávaniami členských štátov WHO a kapacitami tejto organizácie, by sa mali prioritne zaoberať jej riadiace orgány.
14. NABÁDAJÚ všetkých relevantných aktérov vrátane iných globálnych aktérov v oblasti zdravia a neštátnych subjektov, aby spoločne posilnili kapacity WHO v oblasti prevencie, pripravenosti a reakcie, a zároveň ZDÔRAZŇUJÚ význam ďalšieho posilňovania partnerstiev, ako aj nezávislosti, normatívnej práce, technickej kapacity, zodpovednosti, efektívnosti, účinnosti a transparentnosti tejto organizácie.
15. ZDÔRAZŇUJÚ, že posilnené Európske centrum pre prevenciu a kontrolu chorôb (ECDC) by mohlo zohrávať kľúčovú úlohu v prípade budúcich epidémií a že by sa mala ďalej preskúmať možnosť intenzívnejšej spolupráce medzi ECDC a WHO.
16. VYZDVIHUJÚ význam úplného vykonávania MZP a ZDÔRAZŇUJÚ, že bez toho, aby boli dotknuté záverečné správy a odporúčania mechanizmov prebiehajúceho preskúmania a hodnotenia, by sa mohli naplánovať tieto návrhy opatrení, okrem iného pokiaľ ide o preskúmanie MZP, ktoré by mohli slúžiť ako podklad pre prácu IPPR, IOAC, Rady pre monitorovanie globálnej pripravenosti (GPMB) a revízneho výboru MZP. Medzi tieto opatrenia patrí:
- revízia systému varovania na vyhlásenie stavu ohrozenia verejného zdravia medzinárodného významu (PHEIC); to by malo umožniť diferencované úrovne varovaní, ako je semaforový systém, čo by podporilo transparentnosť opatrení a zlepšilo presnosť komunikácie o ohrozeniach verejného zdravia;
 - v rámci MZP by sa mohlo rozlišovať medzi cestovnými a obchodnými obmedzeniami, t. j. medzi opatreniami týkajúcimi sa dopravy osôb a prepravy komodít, aby sa zabránilo zbytočnému poškodeniu hospodárstva;

- možnosť nezávislého epidemiologického posúdenia na mieste vo vysokorizikových zónach v úzkej spolupráci so zmluvným štátom;
- zvýšenie transparentnosti, pokiaľ ide o dodržiavanie MZP na vnútroštátnej úrovni, spolu s účinnejšie a konzistentnejšie uplatňovaným systémom podávania správ zo strany zmluvných štátov sekretariátu WHO, ako aj posilnenie spoločných externých hodnotení a následných opatrení;
- hodnotenie pozitívnych a negatívnych účinkov vykonaných činností v oblasti reakcie a preskúmanie existujúcich medzier v poznatkoch s cieľom určiť, aké nástroje môžu byť potrebné na úrovni jednotlivých krajín na usmerňovanie činností;
- záväzok ďalej posilňovať normatívnu úlohu a prípadne kapacitu WHO. Úvahy v tejto súvislosti by mohli zahŕňať možné posilnenie úradu hlavného vedca popri úlohe regionálnych úradov a úradov jednotlivých krajín, povzbudzovanie WHO k posilneniu a rozvoju nových prístupov k prepojeniu zdravia s udržateľným rastom a k posilneniu mapovania a pochopenia globálneho zdravotníckeho hospodárstva a ďalší rozvoj Akadémie WHO;
- posilnenie úsilia WHO o vytvorenie synergií v oblasti pripravenosti a reakcie so všetkými relevantnými aktérmi a o podporu najzraniteľnejších subjektov;
- posilnenie trojstrannej spolupráce medzi WHO, Organizáciou OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO), Svetovou organizáciou pre zdravie zvierat (OIE) a s Programom OSN pre životné prostredie (UNEP) s cieľom podporiť prístup „jedno zdravie“ v súvislosti so zoonotickými chorobami.

17. ZDÔRAZŇUJÚ, že EÚ a jej členské štáty plne podporujú vedúcu a koordinačnú úlohu WHO v oblasti celosvetového zdravia, a preto budú presadzovať včasné vykonávanie potrebných reformných opatrení WHO na základe úvah o uvedených bodoch, ako aj príslušných správ a odporúčaní s cieľom posilniť túto organizáciu na jej troch úrovniach a zabezpečiť následné opatrenia zo strany riadiacich orgánov WHO.